

INTIM OG UDADVENDT, PRIVAT OG POLITISK

Dette intimo nummer af Dansknoter er blevet til i en krisetid hvor de andre er rykket både længere væk og tættere på. Vi har alle i den grad genbesøgt det nære og mærket hjemmets tætnede fuger give sig på godt og ondt mens vi samtidig har fjernarbejdet på Teams, Zoom eller Meet. Platforme hvis digitale navne foregøglersamarbejde og intimitet, men hvor al stofflighed er begrænset til et par skærmcentimeters tykkelse.

Fra hjemmebasen har man kunnet iagttage hvordan stofflighed og intimitetserfaringer præger kunsten og medierne. Selvfølgelig kan man ikke tillade sig at sige noget om 20'ernes tekster allerede nu, men det er alligevel umuligt at overse at mange af dem tager afsæt i såkaldte nære, kropslige erfaringer. Et erfaringsrum der ofte er bundet til forskellige overgangsfaser eller forandringer i livet. Det er hverdagsmærkede begivenheder som at få børn, flytte til og fra provinsen, vriste sig fri af en socialklasse, et køn eller en forælder, samtidig med at teksterne og billederne ofte i et radikalt frisat formsprog sprænger de fleste realistiske rammer. Måske fordi disse tilstande nok er almindelige, men også er så vilde at de sprænger alle normer. Den nye litteratur af Olga Ravn, Bjørn Rasmussen, Malte Tellerup, Gry Stokkendahl Dalgas, Peder Frederik Jensen, Rikke Villadsen, Caspar Eric, Cecilie Lind, Ida Marie Hede, Glenn Bech, Signe Parkins etc. har krop, forældreskab, søvn og sekreter som et heftigt sammenfiltret rødt rum. Et rødt rum der tilmed kan være både privat og politisk. Som når Olga Ravns *Mit arbejde* også bliver til et debatindlæg i Politiken om de kritiske forhold omkring fødslen på bl.a. Rigshospitalet og ender som et brændende, politisk spørgsmål.

Når vi læser teksterne, kan det intime og det nære ikke affærdiges som småskalatoptik. Det er vilde, oprørske tider vi lever i, og dette nummer af Dansknoter bringer nogle af teksterne om dem.

I den første temaartikel skriver Elisabeth Friis om fremstillingen af omsorgsarbejdet i Olga Ravns *Mit arbejde*. Omsorgsarbejde fremskrives på "mærkelig" vis da det netop ikke passer ind i en lineær fortælling eller erfaring. Felix Rothstein skriver i sin artikel "Indadvendt udsyn" om hvordan de nye danske tegneserier bruger intimitet og kropslighed, og viser at både den jordbundne 70'er-inspirerede kropslighed og den mere abstrakte undersøgelse af kroppen, seksualiteten og afstanden kaster intense billeder af sig. Det er en pointe at den indadvendte intimitet også skaber et samfundsvendt udsyn. Ifølge Erik Skyum-Nielsen er Malte Tellerups *Hedeselskabet* en roman om det intime og det nære. Samtidig rummer romanen et klassisk episk greb med prøver og omstyrtelse

af rangordener, noget som romanen har til fælles med andre markante værker i 20'erne. Skyum-Nielsen nævner Peder Frederik Jensens *Det Danmark du kender* og Ida Marie Hedes *Suget eller Vasker du vores fuckfingre med dine tårer?*

Netop Ida Marie Hedes eksperimenterende roman spørger Anne Krogh Madsen ind til. Krop er fællesskab i Ida Marie Hedes værk. De altid lækkende, væskende kroppe er det der forbinder os med hinanden og giver smørelse til oprøret og muligheden for at skabe et andet og mere retfærdigt samfund. Det lyder syret, det er syret, og vi havde så mange spørgsmål til hende.

Lene Bull Christiansen har skrevet en artikel om tykhedsaktivisme på Instagram og det nye felt inden for kønsforskningen, Fat Studies. Med afsæt i danske instagrammere udpeger hun fire forskellige profiltyper som på hver deres måde sætter de snævre krops- og skønhedsideal til forhandling og insisterer på retten til at have en tyk krop.

I "Dansk takeaway" serverer Sonja Barfod Lund og Nicklas Freisleben Lund en femsessionsmenu hvor eleverne arbejder receptivt og produktivt med tekster om coronakrisen. Et undervisningsforløb med litteratur i brug der også kan være med til at eleverne rystes sammen hver for sig. I "Teksten i midten" er vi så heldige at kunne bringe en række uddgivne digte af Lukas la Cour som nogle læsere måske allerede kender fra hans musikalske samarbejde med Bjørn Rasmussen.

Bladet bringer to artikler "Uden for tema". Trine Kofoed-Nielsen skriver om den nynorske dystopi i Jan Roar Leikvolls romaner. Kun en af Leikvolls romaner er oversat til dansk, men det er en pointe i artiklen at han skal læses sammen med eleverne på nynorsk for at få det stærkeste udbytte. Lene Rotne præsenterer i sin artikel resultaterne af sit forskningsprojekt om danske studentereksamenstile fra 2016. Rotne identificerer de tre hyppigste problemkategorier i stilene og kommer med forslag til hvordan man kan arbejde med dem i undervisningen.

Der er nok at tage fat på og gode muligheder for skærmfri timer. Læs også nyt fra sproget.dk, et forskerinterview med fokus på Grønland og et indblik i hvordan bøger bliver til på Dansk lærerforeningens eget forlag.

Redaktionen ønsker dig god læselyst!